

**“NATIONAL UNITY AND SOLIDARITY” THEMED METAPHORICAL STRUCTURES IN
THE ELECTION SONGS OF THE JUSTICE AND DEVELOPMENT PARTY IN 2015
GENERAL ELECTIONS¹**

Gülcan IŞIK

Doç. Dr., Gazi Üniversitesi, gulcankarakaya@gmail.com

Received: 03.05.2017

Accepted: 21.08.2017

ABSTRACT

As the most important communication element, when it comes to art creations, the language reveals its mission as a polyphonic and multifunction element apart from dsolay informative features. As artistic communication context, language emerges with a multifaceted deepened function. Now that the world’s meaning passes through artistic comment, when we take into consideration its pleasurable aspect occurring in the language with sanctified images and aesthetic as its artistic aspect, we witness a very effective communication network. At this point music is, too, a branch of art that serves for formation and strengthening a wide variety of various senses and principles, from a society’s social life to its political structure, from its inner world to its perception of life, from general customs to religious beliefs. Therefore, it is also possible to say music is an important ideological element. Form past to present political parties, during their political communication activities, have used and still use various means and methods in order to influence the voters and make them vote. In recent years, the election songs which the political parties attach great importance to and effectively benefit from emerge as a pretty effective communication method.

Metaphor, taken usually as a linguistic subject, has become a work experienced at different fields by latest researchers from the aspect of intellectual process dragging human mind. In this study, metaphoric structures in the election songs which are effective methods in terms of propaganda of political communication shall be analyzed. With a view that the election songs and metaphoric meanings have manipulative effect on voters, this study is limited to the election songs used by the Justice and Development Party in 2015 general elections. The analysis has focused on the semantic manifestations of metaphoric structures themed “national unity and solidarity” in the election songs of the said party. Accordingly, it has been concluded that the theme have been frequently used and in this sense the party has tried to show that it is the party of whole Turkey.

Keywords: Metaphor, Justice and Development Party, election songs, music and political communication,

¹ Bu çalışma 6-8 Nisan 2017’de International Congress Of Eurasian Social Sciences’ta Sözlü Bildiri olarak sunulmuştur.

2015 GENEL SEÇİMLERİNDE AK PARTİ’NİN SEÇİM ŞARKILARINDA “MİLLİ BİRLİK VE BERABERLİK” TEMALI METAFORİK YAPILAR

ÖZ

En önemli iletişim ögesi olan dil, sanat yaratıları söz konusu olunca, düz bilgilendirme, bilgi verme gibi etkinliklerden ayrı olarak çok sesli, çok işlevli bir misyon üstlendiğini hissettirir. Böylece sanatsal iletişim bağlamında dil, çok yönlü, derinlikli bir işlevle ortaya çıkar. Dünyanın anlamı sanatsal yorumdan geçtiğine göre, dilde kutsanmış şiirsel imgelerle oluşan ve sanatsal yönüyle estetik olan, haz verici yönünü de sayarsak, çok etkin bir iletişim ağının egemenliğine tanık olmaktadır. Bu noktada müzik de bir toplumun sosyal yaşantısından siyasi yapısına, iç dünyasından yaşam algılarına, örf ve adetlerinden dini inançlarına kadar çok geniş bir yelpazede bazı duygu ve ilkelerin oluşturulup pekiştirilmesine hizmet eden bir sanat dalıdır. Nitekim müziklerde de bir milletin ulusal kültür ve tarih aktarımına öncülük eden unsurlar mevcuttur. Bu nedenle müziğin önemli bir ideolojik unsur olduğunu da söylemek mümkündür. Geçmişten günümüze siyasal iletişim çalışmalarında siyasal partiler, seçmeni etkilemek ve oy vermesini sağlayabilmek için değişik araç ve teknikleri kullanmışlardır ve kullanmaktadırlar. Son yıllarda siyasal partilerin özenle üzerinde durdukları ve etkin bir şekilde kullandıkları seçim şarkıları ise oldukça etkili bir iletişim yöntemi olarak karşımıza çıkmaktadır.

Genellikle dilbilimsel bir konu ve bir anlatım tekniği olarak ele alınan metafor, insan zihnini sürüklediği düşünsel süreçler bakımından son dönem araştırmacılar tarafından farklı alanlarda deneyimlenen bir çalışma olmaya başlamıştır. Bu çalışmada, siyasal iletişimin propaganda ayağında etkili bir yöntem olan seçim şarkılarındaki metaforik yapılar analiz edilecektir. Siyasi kampanyalarda kullanılan seçim şarkılarının ve metaforik anlamların seçmen üzerinde manipülatif bir etki yarattığı varsayımından hareketle tasarlanan bu çalışma; 2015 genel seçimlerinde AK Parti’nin kullandığı seçim şarkılarıyla sınırlandırılmıştır. İnceleme, söz konusu partinin seçim şarkılarındaki “milli birlik ve beraberlik” temalı metaforik yapıların anlam açımları üzerinden gerçekleştirilmiştir. İnceleme sonrasında AK Parti’nin seçim şarkılarında söz konusu temanın sıkça kullanıldığı ve bu anlamda bir Türkiye partisi olduğunu göstermeye çalıştığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Metafor, AK Parti, seçim şarkıları, müzik ve siyasal iletişim

EXTENDED SUMMARY**Introduction**

As the most important communication element, when it comes to art creatures, the language makes feel assuming a polyphonic, multifunction mission apart from direct information and informing. This situation puts forth a very different task of a familiar transfer format. There is a special relation between language and artistic creature. Now that the world's meaning passes through artistic comment, when we take into consideration its pleasurable aspect of it, occurring in the language with sanctified images and aesthetic as its artistic aspect, we witness a very effective communication network.

As an explanation, proof, and description tool, language also provides evaluation models within the lights of these components. When we discuss information tool of the language with language arts and special use of components of language, we witness outbond conscious effects to the language like meaning shifts, images, connotations, changes. These new, unfamiliar reinforcements at the artistic platform the meaningful perimeter of language add new elements.

Although language is not totally based on metaphor, it expresses itself mostly on metaphor, it also produces new elements required using its metaphor mechanism. Its character to facilitate conveying new conditions emerging within mental and structural fields causes using metaphors in literature, language, education, and many fields. According to this, as a general meaning, metaphor is a comparison in old words, figure of speech. Metaphor is used to express a reality and most of the metaphoric expressions are permanent even if we don't consider them so. In short, the core of metaphor lies at the use of concrete image to understand or formulate abstract relations.

Music serves formation and strengthening a wide variety of various senses and principles, from a society's social life to its political structure, from interior to perception of life, from general customs to religious beliefs. This is why musics have leading elements of a country's national culture and culture transfer too. At this point it is also possible to say music is an important ideological element. Form past to present political parties, during their political communication activities, have used various means and methods in order to influence the voters and make them vote. For, election songs we hear at squares, streets, on television and on the radio, are one of the means of communication the political parties carefully stand and use effectively during these periods.

Method

In all studies combined on the view of metaphor on music, especially ono-verbal fields, the method to metaphorize, within the leadership of cultural patterns, has given some meaning to the symbols addressing sensual perceptions. So this study adresses the issue of meaning evolution of metaphoric structures in the election songs of political parties. This study, particularly subject to the limits of 2015 general elections and the

Justice and Development Party, opens “national unity themed” metaphoric structures in the election songs of that party.

As the most important communication element, when it comes to art creatures, the language makes feel assuming a polyphonic, multifunction mission apart from direct information and informing. As artistic communication context, language emerges with a multifaceted deepened function. This situation puts forth a very different task of a familiar transfer format. There is a special relation between language and artistic creature. Now that the world’s meaning passes through artistic comment, when we take into consideration its pleasurable aspect of it, occurring in the language with sanctified images and aesthetic as its artistic aspect, we witness a very effective communication network. According to this, during the elections in June and November 2015, AK Party used seven songs during election campaigns. These songs are: “Tell me, are you in?” and “Hi there” by Uğur Işılak; “Everywhere is Turkey to us” by Erhan Gülerüz; “With love and passion” by Volkan Arslan; “White hearts, new Turkey” by Alper Kış; “Turn the lights on” by Özhan Eren and Erhan Gülerüz. Also the song “A brave man” adapted by Erhan Gülerüz for Davutoğlu was used during election campaigns. We analyzed the topic over these songs.

Findings (Results)

We saw most of the elements of metaphor mentioned on conceptual part related to its structure and properties. For example, as exploiting controversies, formalizing abstract expressing over objects and persons. We noticed intense use of metaphor in all songs related to the “New Turkey” concepts. We saw the use of religious, national, historical, and cultural heritage with metaphoric structure particularly within the songs composed by Uğur Işılak. There were verses within these songs kind of manifest targeting the voters of the party. It is also important that chorus mentions unity, integrity, and loyalty for AK Party. For instance, “Tell me, are you in,” “I am Turkey, great Turkey,” “We are Turkey, new Turkey,” “Everywhere is Turkey to us.”

Conclusion and Discussion

As a main element making human society a nation, language reflects point of view, experiences, and concept of the members of the nation. Therefore, used metaphors and given various meanings within a language reflects the nation’s historical beliefs, customs, production and consumption relations, etc. Because of these, metaphors are the most important of abstract cultural elements. Music is also one of the elements of a nation leading cultural and historical transfer. It is also possible to tell that music is an important ideological element. For this reason, during from past to present political information studies, the political parties have used music as well as many other techniques in order to influence voters and make them vote.

Within this context it is possible to tell that AK Party used metaphor within all its election campaign songs during 2015 general elections. The songs were composed in accordance with the AK Party vision and mission. We can see that the metaphor of national unity and integrity are used exclusively. So many religious, historical,

and cultural suggestions are made within the minds of voters to transfer information and try to make new maps within their minds. In this way new methods and new meaning frames have been built for future choices. The aim clearly to be achieved by this is that uniting the existing AK Party voters and winning the masses.

GİRİŞ

Günümüz göstergeler dünyasında genel bir anlamlama bilimi, insanın tüm etkinlik ve bilgilerini kapsamaktadır. Her uyarın, insanda belleksel bir iz bırakmakta ve bu uyarınla özdeş olan ya da çağrışım ilişkisi kuran her yeni uyarın da bu izi yüzeye çıkarmaktadır (Gurraud, 1999: 24). Öyle ki, bir duyguyu, düşünceyi dil aracılığıyla bir başkasına aktarmak, anlamın en önemli işlevidir. Bu nedenle anlam ile iletişim arasında içsel bir bağ olduğunu söylemek mümkündür. Zira dilin temel işlevi iletişimdir. İletişim ise toplumsal bir olgudur. İletişimde bir beyinden öteki beyine gönderilen anlam yüklü simgeler, anlambilimin temelini oluşturmaktadır (Kılıç, 2009: 14-15).

Bu anlamda iletişimin ilk basamağının duygularla gerçekleştiğini söyleyebilmek mümkündür. Nitekim içsel etki, tepkinin bir sonucu olarak biyolojik bir sürecin sessel dönüşümüdür. Bu genel iletişim kavramına; sözlü aktarım, karşılıklı anlaşma, etkileşim duvarını aşma, Ben'le ilgili belirsizliğin ortadan kalkması, içsel özelliklerin aktarım süreci, iki olgu arasındaki değişim süreci, kozmik olgular arasındaki ilintilerin kurulması, paylaşım, kod açılımı, anlamın çözümlenme, uyarılma dürtüsü, konular arası değişim vb. tanımlamalar yapılabilmektedir. İletişim etkinliğinin bu geniş yelpazedeki yönüne ek olarak, özelde insanı ilgilendiren sanatçı (yazar) ve yapıt (eser), anlamlayan için göndergeci (Bülbül, 2005: 20-21).

Dilin anlam açısından inceleyen anlambilim, göstergenin içerik ya da gösterilen yanını ele almakta ve gösteren ile gösterilen arasındaki ilişkileri, gösterilendeki değişim ve oynamaları, dilsel yapıların anlamsal yönden ortaya koyduğu çeşitli olguları vb. incelemektedir. Diğer taraftan anlam sorunu ve bu sorunun türlü uzantıları dilbilimin yanı sıra felsefe, mantık, ruhbilim, toplumbilim vb. bilimleri de yakından ilgilendirmektedir (Gurraud, 1999:7).

Açıklama, gösterme, tanımlama ve betimleme aracı olan dil, bu bileşenlerin ışığında değerlendirme kalıplarını da sağlamaktadır. Dilin iletişimsel ayağı, dil sanatlarıyla ve dilin özel kullanım bileşenleriyle ele alınacak olursa; anlamsal kaymalar, imgeler, çağrışımlar ve değiştirmeler gibi dile dışarıdan bilinçli olarak yapılan etkilere de tanık oluruz. Bu donatılar ise dilin sanatsal düzlemde anlamsal çevrenine yeni ve bilinmedik bir takım öğeleri katar. Böylece, dile getirilmiş ve söylenmiş olanlardan başka; söylenmeyenleri ya da söylenmesi gerekenleri de (pratik yaşamın gereksinimleri) anlamış oluruz (Bülbül, 2005: 22-23).

Buraya kadar bahsedilenlerin ışığında bir anlatım tekniği olarak ele alınan metafor, en genel anlamıyla bir benzetme, eski tabirle bir teşbih olayıdır. Teşbih, kapalı istiare, açık istiare, benzetme, kinaye, kıyas, mukayese, karşılaştırma vs. gibi kelimeler ise tabiatları gereği metaforik işlevi olan diyalektik kelimelerdir. Metaforun gerçekleşmesi için ikili bir yapının olması yeterlidir. Metaforlarda genellikle daha az bilinenin daha çok bilinene

benzetilmesi yaygındır² (Cyrstal, 2008'dan akt. Demirci, 2016: 331). Diğer bir ifadeyle metafor; bir varlığı, başka bir varlığa dayanarak görmek ya da daha iyi bilinen alandan, az bilinen alana bilgi taşımak demektir. Örneğin “zaman paradır”, “zaman sınırlı bir kaynaktır”, “zaman değerli bir metadır” gibi ifadeler bütünüyle metaforik kavramlardır. Çünkü zamanı kavramlaştırmak için gündelik tecrübelerimizde parayı, sınırlı kaynakları ve değerli malları kullanırız. Bu, insanların zamanı kavramlaştırmasının elbette ki zorunlu yolu değildir ancak, kültürümüze has bir şeydir. Burada söz konusu olan eğreti, geçici bir anlamdan çok; kalıcı, köklü ve yeni bir anlamdır. Metafor bir gerçeği dile getirmek amacıyla kullanılır ve pek çok metaforik ifade (biz onların metaforik ifade olduğunu fark etmesek de) dilde kalıcıdır (Lakoff ve Johnson, 2005: 13, 27).

Aristoteles Poetika'da metaforu “ yabancı bir ismi, soydan türe, türden soya, türden türe aktarımlarda veya karşılaştırma yaparak, yani paralellik kurarak kullanmak” biçiminde tanımlamıştır. Günümüzde edebiyat çalışmalarında metafor terimi genelde Aristoteles'in en son bahsettiği şekliyle, yani iki nesne, olay veya ilişki arasındaki paralel, benzer ilişkiler biçiminde kullanılmaktadır. Aristoteles'in tanımlaması, metafor kullanımında hala temel kabul edilen iki terimi içermektedir: “yabancı isim” kullanımı ve “anlam aktarımı”. İlki, her metaforunda işaret edilebilecek bir şeye, yani bildik bağlamdan sapmaya atıfta bulunmaktadır. Bunu, Aristoteles'in kullandığı bir örnekle açıklayacak olursak; “akşam” sözcüğü normalde günün bir bölümüne işaret eder. Dolayısıyla “bir kişinin hayatının akşamı” metaforundaki “akşam” sözcüğü, bir “yabancı isim” dir. “Aktarım” kavramı ise, sözcüğün her zamanki bağlamı içindeki yan anlamlarının yeni “yabancı” bağlama aktarıldığını ima etmektedir (Draaisma, 2007: 28).

Çoğunlukla dilbilimine ait bir konu olarak ele alınan metafor, insan zihnini sürüklediği düşünsel süreçler bakımından son dönem araştırmacılar tarafından farklı alanlarda deneyimlenen bir çalışma olmaya başlamıştır. Bu çalışmada, siyasal iletişimin propaganda ayağında etkili bir yöntem olan seçim şarkılarından metaforik yapılar analiz edilecektir. Siyasi kampanyalarda kullanılan seçim şarkılarının ve metaforik anlamların seçmen üzerinde manipülatif bir etki yarattığı varsayımından hareketle tasarlanan bu çalışma; 2015 genel seçimlerinde AK Parti'nin kullandığı seçim şarkılarıyla sınırlandırılmıştır. İnceleme, söz konusu partinin seçim şarkılarından “milli birlik ve beraberlik” temalı metaforik yapıların anlam açımları üzerinden gerçekleştirilmiştir.

Metafor: Kavramsal Bir Çerçeve

Dil tamamen metafor üzerine kurulmuş olmasa da kendini muazzam bir oranda metafor üzerinden ifade ettiği gibi, metafor mekanizmasını kullanarak kendi ihtiyacı olan yeni unsurları da üretmektedir. Zihinsel ve yapısal alanlarda ortaya çıkan yeni durumlara geçiş kolaylığı sağlayan özelliği, metaforların edebiyatta, dilde, eğitimde ve farklı alanlarda adeta üretim yapan fabrika gibi kullanılmalarını doğurmuştur (Demirci, 2016: 330).

Metaforik kavramlar, düşünmenin ve konuşmanın gündelik konuşma ve düşünme tarzlarının ötesine figüratif, poetik, renkli ya da düşsel düşünce ve dil diye adlandırılan dilin kendi alanı içinde genişletilebilir. Bu yüzden,

² Grekçe metaphoradan gelen kelime, meta: öte ve pherein: taşımak, yüklenmek kelimelerinden mürekkeptir ve “ bir yerden başka bir yere götürmek” anlamındadır (Lakoff ve Johnson, 2005: 13).

şayet düşünceler nesnelere, onları düşsel giysilerle süsleyip püsleyebilir, onlarla oynayabilir, onları hoş ve muntazam sıraya dizebiliriz. Böylece bir kavramın bir metaforla yapıya kavuştuğunu söylediğimizde, kısmen yapıya kavuştuğunu, bazı bakımlardan genişletilebileceğini ancak bazı bakımlardan da genişletilemeyeceğini kastederiz (Lakoff ve Johnson, 2005: 35). Bu nedendir ki metafor, yalnızca bir dil meselesi de değildir. Esasen bir kavramsallaştırma olayıdır. Öyle ki Lakoff ve Johnson da metaforların temelde doğası itibarıyla kavramsal olduğunu ve metaforik dilin ikincil rol oynadığını söylemektedir. Kavramsal metaforlar ise gündelik tecrübede temellenmektedir. Çünkü soyut düşünce bütünüyle olmasa da büyük ölçüde metaforiktir. Soyut kavramlar lafzi bir çekirdeğe sahiptir fakat bu soyut kavramları çekirdek metaforlar ve genellikle birkaç çok boyutlu tutarsız metafor genişletebilir. Bu nedendir ki soyut kavramlar metaforlarsız eksiktir. Örneğin; büyü, cazibe, delilik, birleşme, büyütme vb. metaforlar olmaksızın aşk, yalın bir aşktır (Lakoff ve Johnson, 2005:304).

İnsanoğlu doğup belli bir yaşın üstüne çıkınca metaforik yollarla anlama ve anlatma seviyesine geçebilen, bir şeyi muhtelif şeyler üzerinden sembolleştirerek çağrışım yoluyla algılayan yegane varlıktır (Demirci, 2016: 334). Çünkü canlılar içinde düşünsel etkinliği ile zihinsel tasarımı (imge) sayesinde ancak insan, yeni düşlemsel ve imgesel olgular (kurgusal gerçek) yaratabilmektedir. Yarattığı bu sembollerle ve imgelerle örülü yazınsal düzlemde, alımlayana ilişkin söyleyeceklerini, yarattığı söylenemeyenlerle, ara boşluklarla, çağrışımsal göndermelerle ayrı bir iletişim köprüsü yaratarak gerçekleştirir. Bu noktada sanatçı, dış gerçekliği üreyebilen nesne olarak alımlayabilir; onu kurgular, üretir ve yeni üretilere açık bir biçimde alımlayana sunar. Böylece iletişimin dil odaklı uzantısıyla, yaratısal süreci başlamış olur (Bülbül, 2005: 20-21).

Çoğu insan için poetik muhayyile ve retorik gösteriş hilesi olarak tanımlanan metafor, gündelik dille ilgili bir sorun değil, olağandışı dille ilgili bir sorun olarak da görülmektedir. Ayrıca metafor, yalnızca dilin karakteristiği, düşünce veya eylem sorunundan ziyade kelimeler sorunu olarak da görülmektedir. Kelimelerse sadece insanların akıllıca kullanabilecekleri araçlardır. Çünkü kelimeler yalnızca işaretlerdir ve işaretler de onları kimi işleri yerine getirmek için kullandığımız araca benzerler. Bu yüzden herhangi bir işaretin anlamı, kullanıldığı bağlama bağlıdır (Wilson, 2002: 23-24). Bu nedenle çoğu insan pekâlâ metaforsuz da mükemmel bir hayat sürebileceğini düşünür. Lakoff ve Johnson ise tam aksine, metaforun gündelik hayatta sadece dilde değil, düşünce ve eylemde de yaygın olduğunu belirtmektedir. Bu nedenle gündelik kavram sistemimiz-kendileriyle düşündüğümüz eylemde bulunduğumuz terimler- temelde doğası gereği metaforiktir (Lakoff ve Johnson, 2005: 25).

Buraya kadar bahsedilenlerden de anlaşılacağı üzere metafor kullanımının bir öğretim metodu olmasının yanında en büyük yönlerinden birisi de şüphesiz ki sanat boyutudur. Öyle ki sanat da bir yönüyle monotonlukları kırma işidir. Sanat, çoğunlukla bir olayı doğrudan anlatıp sıradanlığı seçmektense; dolaylı yollardan anlatıp zevki ziyadeleştirme yolunu tercih etmektedir (Demirci, 2016: 337). Bu nedendir ki metaforik anlatım sanatta daha etkin kullanılmaktadır. Çünkü bu alandaki betimlemeler için kullanılan işaretler, daha metaforiktir (Stern, 2008: 262).

Dünyanın anlamı sanatsal yorumdan geçtiğine göre, dilde kutsanmış şiirsel imgelerle oluşan ve sanatsal yönüyle estetik olan, haz verici yönünü de sayarsak, çok etkin bir iletişim ağının egemenliğine tanık olmaktadır. Ancak, adı üstünde, sanatsal yorum, sanatsal yaratımın içi içe girmiş, yalın görünümü altında çok katmanlı ve devingen olan anlamsal alanlardan örülü olduğundan, bu yorumlama süreci sanıldığı kadar kolay bir etkinlik değildir. Nitekim ara düzeydeki boş alanlar, sessizlik halinde kalmış anlamlı duraklar, dolaylama, değişmece, eğretileme gibi sanatsal öğeler ve zihinsel tasarımlara gönderme yapan imgesel kurulumlar, sanatsal yaratımın örüldüğü dilin, sanatsal yorumda kullanılacak çözümleyici dile de nasıl biçim vereceği konusunda alımlayanı uyarır. Böylece yeniden yaratım, tüm bu bileşenlerin ışığında anlamlar arası ilişkileri örgütleyen iç ve dış tüm parçacıkları anlamsal bir bağını noktasında ele almayı zorunlu kılar (Bülbül, 2005: 13-14).

Metaforlar bir zıtlıklar birliği olmak gibi ilginç bir niteliğe de sahiptir. Bu anlamda metaforlar somut ile soyut, görsel ile sözel, çizgisel ile kavramsal olanı da birleştirmektedir. Aslında bu bileşenlerin bir sistem olarak anlaşılması gerekmektedir. Zira bir metaforun anlamı, bu bileşenlerin etkileşiminden kaynaklanır ve bir metaforun anlamı bilişsel bir süreçtir (Kittay, 1989: 22-23). Beck'in de belirttiği gibi bir metaforda belli bir durumdaki ilişkilerin fark edilmesini kolaylaştırmak için başka bir durumdaki benzer bir dizi somut ilişkiye atıfta bulunulur. Bu nedenle metaforun özü, soyut ilişkileri anlamak veya formüle etmek üzere somut bir imgenin kullanılmasında yatmaktadır (Beck 1978'den akt. Draaisma, 2007: 34).

Algıladığımız duyuusal deneyimlerimizin kodlanması ve bunların bellek sistemine kaydedilmesi ve yine dıştan gelen bir uyarıya bu deneyimlere erişebilme ve onları yeniden organize etmemizi sağlayan süreçler doğrudan metaforik düşünceyle alakalıdır. Bu nedendir ki yeniden organize etme, metaforik düşüncenin en temel unsurudur.

Kısacası metaforik düşünce hem bilinçli hem de bilinçsiz olarak zihinsel hayatımızda büyük rol oynamaktadır. Çünkü metaforun özü çıkarımdır. Motor-duyu alanlarında (mesela, uzay ve nesne alanları) ve diğer alanlarda (mesela, samimiyet, duygular, adalet gibi kavramlarla sübjektif yargıda bulunma alanları) çıkarımlarda bulunmak için metaforları kullanırız. Metafora göre akıl yürüttüğümüzden, kullandığımız metaforlar yaşantılarımızı nasıl sürdüreceğimizi de büyük ölçüde belirlemektedir (Lakoff ve Johnson, 2005:276).

Milli Birlik ve Beraberlik Temalı Metaforik Yapıların Melodik Aktarımı: AK Parti'nin 2015 Genel Seçim Şarkıları

Dolaylı anlatım, yazarların (sanatçı) vazgeçemedikleri bir tavidir. Öyle ki sanatçılar gözlemlerini, duyu ve düşüncelerini, sezilerini, duyularını anlatırken olduğu gibi yansıtmak yerine; söz sanatlarıyla, imgelerle onları başka biçimlere sokarak, okura/dinleyiciye aktarmayı tercih etmektedirler. Bu nedenle sanatsal ürünlerde duyu ve düşünceler, özlemler, istek ve beklentiler açık ve somut bir formda sunulmaktansa; süslü, gösterişli ve sanatsal öğelerle örülmüş bir biçimde aktarılmaktadır. Böylece iletişimin daha etkin ve verimli olması amaçlanmaktadır (Bülbül, 2005: 18-19). Ziss'in de belirttiği gibi metafor, sanatçının düşüncesinin nesnesini, duyularla algılanabilen dünyanın nesnelere ve olaylarına benzetme olanağı sağlayan etkili bir yöntemdir (Ziss, 1984: 292).

Önceki bölümlerde genel hatlarıyla ele alındığı üzere bir metafor, okurun veya dinleyicinin metaforun iki terimi arasındaki karşılaştırmada bulup çıkarması gereken bir benzerliğin formüle edilmiş halidir. Örneğin zamanın aktığını biliriz. Nehir de akar. Dolayısıyla, “zaman bir nehirdir” cümlesinde aranan paralellik, “akmak” sözcüğüdür. Aslında bu, özel bir yerine geçme durumudur (Draaisma, 2007: 31).

Müziksel düşüncedeki metaforik yapıyı ele aldığı çalışmada Spitzer, öncelikle metaforun 1970 ve 80’li yıllarda dilbilim, psikoloji, yaratıcı düşünce, eğitim kuramları ve etnoloji alanlarında keşfedilerek üzerinde bilim yapılan ve daha sonra müzikoloji disiplini tarafından da işlenen bir kavram olduğunu vurgulamaktadır. Metaforun bilişsel kuramlarının da müzikolojiye girdiğini ve bu kuramların yüksek düzeyde disiplinler arası potansiyele sahip olduklarını belirten Spitzer; metaforik haritalamanın beste yapma, dinleme ve kuramsallaştırmayı da içeren hayatın tüm farklı kesimlerinde yaygın olduğunu vurgulamaktadır (Spitzer, 2004: 3’den akt. Dönmez ve Karaburun, 2013: 1084).

Metaforun müzikteki görünümü üzerine oluşturulmuş tüm çalışmalarda, özellikle sözel olmayan (non-verbal) alanlardaki metaforize etme yönteminin genel prensibinin, kültürel örüntülerin öncülüğünde, duyuşsal algılara hitap eden sembollere bir takım anlamlar yüklemek olduğu, müziğin de bu metaforize etme yönteminden pay aldığı Zbikovski tarafından özellikle vurgulanmıştır (Zbikovski, 2008: 504’den akt. Dönmez ve Karaburun, 2013: 1084).

Bu bağlamdan ve tespitten hareketle siyasal kampanyalarda gittikçe artan bir değerinde kullanılan müzik, insanlara ritim unsuru ve kulağa hoş gelen tınısıyla, dizelerinde/sözlerinde yer alan fikir ve ideolojinin aktarımında daha etkili olmaktadır. Özellikle de seçim meydanlarında çalınan şarkılarla, seçimde coşku, heyecan, bağlılık, değer gibi unsurlar daha kolay oluşmakta ya da daha kolay harekete geçmektedir. Böylece partinin daha kolay akıllarda kalması sağlanmaktadır.

Kulağa hitap eden bir kitle iletişim aracı olan müziğin siyasal kampanyalarda kullanılırken seçimde farklı etkiler oluşturması mümkündür. Bu nedenle seçim dönemlerinde yürütülen siyasal iletişim çalışmalarında müzik kullanımının en önemli nedeni akılda kalıcılığı sağlamaktır. Nitekim konuşma şekilleri gibi müzikte özel olarak seçilmekte ve başkalarının fikirlerini etkilemek için kullanılmaktadır. Kimilerine göre seçim kampanyalarında müzik, adaya aşına olmak için kullanılırken; kimilerine göre de adayları kahraman olarak göstermek ve onların çekiciliğini arttırmak için kullanılmaktadır. Siyasal kampanyaların ve bu kampanyalarda kullanılan kitle iletişim araçlarının seçmene etkileri göz önünde bulundurulduğunda; seçim dönemlerinde siyasal iletişim aracı olarak kullanılan müziğin seçimde yarattığı etkileri: bilgi edinme, dikkat kesilme, hatırlama, tutum oluşturma, seçmeni harekete geçirme ve siyasal katılımı artırma başlıkları altında toplamak mümkündür (Tanyıldızı, 2012: 100-101).

Buraya kadar bahsedilen bilgilerin ışığında tasarlanan çalışmada ve yapılacak olan incelemede, AK Parti’nin 2015 yılı Haziran ve Kasım aylarında gerçekleştirilen genel seçimlerde yedi ayrı şarkıyı seçim kampanyalarında kullandığı tespit edilmiştir. Bunlar: Uğur Işlak'a ait "Söyle Var Mısın" ve "Selam Olsun", Erhan Gülerüz'ün "Bize

Her Yer Türkiye", Volkan Arslan'ın *"Aşk ile Sevda ile"*, Alper Kış'ın *"Haydi Bismillah"* ve *"Ak Yürekler (Yeni Türkiye)*, Özhan Eren ve Erhan Güler'ün *"Yakın Işıkları"* adlı şarkılarıdır. Ayrıca yine Erhan Güler'ün Davutoğlu için uyarladığı *"Bir Yiğit Adam"* şarkısı da seçim kampanyalarında kullanılmıştır.

Bir topluluğu millet yapan unsurların başında yer alan dil, o ulusta yer alan insanların dünyaya bakışını, deneyimlerini ve hayatı algılayış biçimini de yansıtmaktadır. Dolayısıyla bir dilde kullanılan ve çeşitli anlamlar yüklenen metaforlar, o milletin tarihinden itibaren taşıdığı inançlarına, geleneklerine, üretim ve tüketim ilişkilerine vs. de ışık tutmaktadır. Bu nedendir ki metaforlar somut olmayan kültürel unsurların da en önemli parçalarındandır. Diğer taraftan metaforlar bizim için gerçeklikler, özellikle de sosyal gerçeklikler de yaratabilmektedir. Bu yüzden de metafor, gelecekteki eylemlerimiz için bir kılavuz rolü oynayabilmektedir. Aşağıda yer alan incelemede, Türk dilinde varlık gösteren tarihi, milli ve dini değerlere, örf ve adetlerden günlük yaşantıya sirayet eden sözlü ve yazılı geleneksel kodlara kadar çok geniş bir alana göndermede bulunan metaforik yapılar dikkati çekmektedir. Ancak bu çalışmada sadece "milli birlik ve beraberlik" temalı metaforik kavramların açılımları üzerinde durulacaktır.

AK Parti'nin uzun süredir birlikte çalıştığı ve *"Dombra"* şarkısıyla dikkatleri üzerine çeken Uğur Işılak'ın, *"Söyle Var Mısın"* adlı bestesinde, dini ve tarihi mirasları metaforik kavramlar olarak sıkça kullandığı dikkati çekmektedir. Daha öncede değinildiği üzere dil büyük ölçüde kültürelidir. Bu nedenle de dilin kuruluşu ve semantik yapısı, ulusların kültürü, örf ve âdeti, dini inancı çevresindeki kültürlerle etkileşimi ve coğrafi yerleşim alanları gibi unsurların etkisinde kalmaktadır. Bu minvalde seçmene doğrudan hitap eden söz konusu şarkının sözlerinin, bir yemin ve bağlılık ifadesi şeklinde kurgulandığı da gözlerden kaçmamaktadır. Öyle ki, şarkının her mısrası *"Söyle Var Mısın"* sözleriyle bitmektedir. Tek başına bu ifade bile yukarıda dile getirilen çıkarsamayı doğrulamaktadır. Buna göre;

"Büyük hayal, kutlu düşe" *"Baş koyduk bu yürüyüşe"* dizelerinde; AK Partinin geleceğe ilişkin umutları, plan ve hedefleri *"düş"* metaforuyla anlatılmaktadır. Bilindiği üzere dilimizde yaygın bir deyim olarak kullanılan *"baş koymak"* ifadesi, bir şey uğruna ölümü bile göze almak anlamında kullanılmaktadır. Dolayısıyla buradaki anlamı da partinin ideolojisi ve ülküsü uğruna her şeyi göze almayı ve her şeye göğüs germeyi anlatmaktadır. Nitekim *"Yürümek"* metaforunun kullanımıyla da benzer şekilde AK Parti ile beraber yolun sonu ne olursa olsun birlikte hareket edildiği/edilmesi gerektiği, ona gönülden bağlı kalarak seçimden zaferle çıkartılacağı hatta çıkılmasının bir gereklilik olduğu işaret edilmektedir.

"Ak sevdıyla dirilişe" cümlesinde geçen *"Ak"* kelimesi; Türkçemizde eş anlamlı bir kelime olarak beyazı, saflığı, temizliği ifade etmektedir. *"Sevda"* ise, genellikle birine duyulan güçlü sevgiyi, aşkı ve sevgiliyi anlatmak için kullanılmaktadır. Bu dizedeki metaforik kullanımda ise *"Ak"* kelimesi; hem AK Parti'yi hem de ona duyulan sevginin ne kadar temiz, saf ve tutkulu olduğunu anlatmaktadır. Metaforik kullanımlarda sıkça rastlanılan/kullanılan zıtlıklara burada da *"ölüm"* kelimesinin zıddı olan *"diriliş"* kelimesinde rastlamaktayız. Bu kullanımla işaret edilen ise, canlanış fakat daha da önemlisi yeni bir atılımla güç kazanmaktır. Daha derin

okuması yapılırsa, AK Parti'den önceki süreçler "diriliş" metaforunun çağrıştırdığı zıtlıktan hareketle ölüm ve cansızlıkla özdeşleştirilmektedir. Zira AK Parti'nin seçim sürecinde ve şarkılarında sıkça kullandığı "Yeni Türkiye" söyleminden de kasıt; AK Partiyle Türkiye'de her alanda farklı bir anlayışın ve siyasetin yapılacağı anlatılmaktadır.

"Binlerce gönül almaya" dizesinde kullanılan matematiksel metafor "bin" , çokluğu anlatırken; kırılan bir kimseyi güzel bir davranışla hoşnut etmek olarak kullanılan "gönül almak" ifadesi ise burada partiye taraftarlar kazanmayı ve kazandırmaya ve onların oyunu almayı anlatmaktadır.

"Tırnakla kuyu kazmaya" "Tırnakla kuyu kazmak" deyimini, sürekli ve sabırlı bir biçimde çalışıp çok güç olan veya çok ağır yürüyen bir işi başarmaya çalışmak olarak kullanılmaktadır. Burada çağrıştırdığı anlam ise, zorlu ve uğraş isteyen bir yola çıkıldığı, bu yolda çok emek sarf edileceği ve bunu yaparken de seçmenin desteğinin önemli olduğudur. Söz konusu şarkının çözümlenmesinin başında da belirtildiği gibi, seçmene yönelik bir manifesto formunda olan şarkıda, "söyle var mısın" nakaratları, bütün söylenenleri doğrular niteliktedir.

"Hedefi aşkla vurmaya" Yine burada geçen "aşk" kelimesi de AK Parti'yi işaret etmektedir. Varılacak yer, ulaşılabilecek son nokta yani nişangâhı anlatan "hedef" kelimesi ise burada sandığı yani seçimi ifade etmektedir. Dolayısıyla bu dizeyle anlatılmak istenen, seçimden AK Parti'yi tek parti olarak çıkarmak ve bunu da büyük bir bağlılıkla ve sevgiyle yapmaktır.

Işılak'ın, 2015 dönemi için bestelediği şarkılarda dini, tarihi, milli pek çok değeri metaforik anlatımla kullandığı daha önce belirtilmişti. Örneğin "Yunusça dünya kurmaya" dizesinde geçen Yunus, Anadolu'da Türk şiirinin öncüsü, mutasavvıf ve âlim olan Yunus Emre'dir. Yazdığı şiirlerinde sevgiyi temel alan Yunus; tasavvufu, İslam düşüncesiyle beslenen dizelerinde insanın kendisiyle, nesnelere, Allah'la olan ilişkilerini işlemiş, ölüm, doğum, yaşama bağlılık, ilahi adalet ve insan sevgisi gibi konuları ele almıştır. Burada Yunus'un bu yönünün AK Parti'nin misyonu olarak aktarıldığı ve böyle bir Türkiye'nin ya da yaşamın (dünya) AK Parti teminatında olacağı anlaşılmaktadır.

Söz konusu değerlerin sıklıkla kullanıldığı bir diğer seçim şarkısı da yine Işılak'ın "Selam Olsun" adlı bestesidir. Bu şarkıda da aynı temaların metaforik kullanımıyla AK Parti üzerinden canlandırıldığı gözlemlenmektedir. Örneğin yukarıdaki şarkıda geçen değerleri devam ettiren şarkıda ilk dikkati çeken "Bu ses Yunusun Yavuzun hatırasıdır, Bu ses mübarek ecdadın bir mirasıdır, Bu ses aziz bir milletin haykırmasıdır" dizeleridir. Yine burada da aynı şekilde "ses" metaforunun anlattığı AK Parti'dir. Yunus Emreden gelen sevgi ve hoşgörü mirasını; Yavuz Sultan Selim'den bilinen azim ve devlet adamı gücünü (Osmanlı topraklarını sekiz yıl gibi kısa bir sürede 2,5 kat büyütüştür) AK Parti'nin temsil ettiği ve AK Parti'nin sevgide üstün tutulan (ki "aziz" kelimesi bunu anlatır) milletin bir çağırışı ("haykırma" metaforu) olduğu ifade edilmektedir.

Yine aynı şekilde şarkının devamında yer alan; "Bu ses yankısıdır kadim medeniyetin, Yeseviden Pir Sultana halis niyeti, Bu ses tercümanı bütün insanıyetin" dizelerinde geçen Ahmed Yesevi ve Pir Sultan Abdal; tarihimizde

önemli bir yer eden isimlerdir. Nitekim Ahmed Yesevi; tarihte bilinen ilk büyük Türk mutasavvıfıdır. Pir Sultan Abdal ise Alevi mezhebinde *Yedi Ulular* olarak bilinen Yedi Ulu Ozan'dan birisidir ve manevi bir şahsiyettir. Şarkının sözlerinde kullanılmasıyla, AK Parti'nin bahsi geçen bu zatların ve onların temsil ettiği anlayışın; başlangıcı olmayan yani "eski" ve "ezeli" yani kadim uygarlıkların taşıyıcısı ve elçisi olduğu vurgulanmaktadır. Diğer bir deyişle AK Parti'nin Tüm Türkiye'yi kucakladığı işaret edilmektedir. Nitekim "bütün insanıyetin tercümanı" ifadesindeki "tercüman" kelimesi de, tüm farklılıklar arasında aracı rolü üstlenenin AK Parti olduğunu belirtmek için kullanılmıştır.

"Bu ses Yeni Türkiye'nin ayak sesidir." "Ses" yine AK Parti'nin yerine kullanılmış ve bu şekilde AK Parti iktidarının ve başarısının yakın olduğu (*ayak sesi*); değişimin ve dönüşümün ise çok yaklaştığı anlatılmaktadır. Devamında da bu sesin yani AK Parti'nin "yeniden doğuşun bir bestesi" ve "kutlu kardeşliğin de ifadesi" olduğu söylenmektedir. Burada da "yeniden doğmak"; İslamiyet inancında ölümden sonraki dirilişi yani gerçek hayatı anlatmaktadır. Zira "kutlu" kelimesi de mübarek, uğurlu anlamlarındadır. Bu kelimelerin bilinen bu anlamlarının AK Parti'ye ilişkin olarak metaforik yapıda kullanımlarıyla, Parti'nin seçmenin gözünde ne derece büyük konumlandırılmak istendiği anlaşılmaktadır.

"Yedi iklim dört bucağa dört yana selam." Yine burada da sayı metaforunun kullanıldığı dizelerde "yedi iklim"; Türkiye'nin yedi bölgesini; "dört bucak" ise kuzey-güney, doğu-batı yönleri üzerinden yine Türkiye'yi işaret etmektedir. Yani birlik ve beraberlik metaforu olarak kullanılmıştır.

AK Parti'nin söz konusu dönemde sıkça kullandığı ve bu anlamda milli birlik ve beraberlik temasının da en çok dillendirildiği şarkılarından birisi de Erhan Gülerüz'ün "Bize Her Yer Türkiye" adlı şarkısıdır. "Büyük hayalim büyük sevdam var" sözleriyle başlayan şarkıda geçen "sevda" kelimesi, aslında güçlü ve tutkulu bir sevgi ifadesi olarak "sevgili" için kullanılır. Bu dizedeki metaforik kullanımında ise sevda kelimesi, vatani ve AK Parti'nin vatan için düşlediği büyük projeleri anlatmaktadır. Nitekim şarkı, "Birlik kardeşlik birlik bereket" sözleriyle devam etmektedir. Dil, yapısı itibarıyla genel olarak milletten millete özel olarak da bölgeden bölgeye muhakkak ki farklılıklar göstermektedir. Zira Türkiye'de de bölgeler arası dilin kelime yapısında ve anlam çizgisinde farklılıklar bulunduğu herkesçe malumdur. Fakat öyle kelimeler vardır ki, ülkenin doğusundan batısına her yerinde anlamı tektir. Nitekim, birlik, kardeşlik, beraberlik, bereket gibi kelimeler de bu türdendir. "Bereket" kelimesi genelde ürün, mahsul gibi şeyleri ifade etmek için kullanılırken ve bolluk, gürlük gibi niceliksel bir ifadeyi temsil ederken; buradaki kullanımında tüm Türkiye halkını, bölgeleri aslında AK Parti seçmeninin çokluğunu anlatmak için kullanılmaktadır.

"Bütün bu cihanda özgürlüğün nefesi " Burada da "nefes" kelimesi; canlılara ait soluk, canlılık kısacası hayat belirtisi olarak kullanılmaktadır. Buradaki metaforik kullanımında ise nefes kelimesi, AK Parti için kullanılmakta ve AK Parti'nin tüm dünya coğrafyasında bağ kurduğu toplulukların özgürlüklerinin de garantisi olduğu vurgulanmaktadır. Nitekim devam eden dizelerde;

"Gazze, Somali Bosna kalbimde, Kafkasya, Kerkük kardeş benimle" ifadeleriyle, AK Parti'nin birlik ve beraberlik anlayışındaki global bakış açısı da ortaya konulmaktadır.

Milli birlik ve beraberlik temasının yine can bulduğu bir diğer şarkı ise Volkan Arslan'ın "Aşk ile Sevda ile" adlı şarkısıdır. Ancak burada metaforik anlatımların neredeyse hiç kullanılmadığı, düz bir anlatımın tercih edildiği görülmektedir. Bu anlamda tek göze çarpan "Adaletle kalkındık sayende hep ileri" dizesidir. Burada "adalet" ve "kalkınma" kelimelerinin hem düz anlamda hem de parti adından dolayı bu işi yapanın AK Parti olduğunu gösteren metaforik anlamda kullanıldığını görmekteyiz.

Erhan Güleryüz'ün Davutoğlu için seslendirdiği fakat seçim süresince partinin sıkça kullandığı "Bir Yiğit Adam" şarkısıdır. Burada geçen "Geceyi gündüze katan" dizesinde; bir deyim olarak kullanılan geceyi gündüze katmak; çok çalışmak, çaba sarf etmek olarak bilinir. Burada yine var olan gerçek anlamının yanında "gece" metaforik olarak; karanlığı, görünmezliği, sessizliği ve kimi zaman da hüznü ve ölümü anlatırken; "gündüz" ise aydınlık, ışık, renk, ses kısaca yaşama dair güzel şeyleri anlatmaktadır. Öyle ki, halk arasında "gününüz aydın olsun", "gecenin şerri" gibi sözler de bu anlamlarda kullanılmaktadır. Dolayısıyla burada Davutoğlu'nun (ve tabii ki AK Partinin) çok çalışarak ülkeyi karanlıktan aydınlığa kavuşturacağı, böylece ülkeye huzuru ve güveni getireceği anlatılmaktadır.

Aynı şarkının devam eden dizelerinde geçen "Bir bilge adam, bir yiğit adam" cümlesindeki "bilge" kelimesi de; dilimizde bilgili, iyi ahlâklı, olgun ve örnek kimseler için kullanılır. Benzer şekilde "Adam" kelimesi de; dilimizde erkek kişi için kullanılır. Ancak burada metaforik olarak kullanılan "adam" kelimesi güveni simgelerken; bilge de Davutoğlu'nun akademik yönüne ve engin bilgisine göndermede bulunmaktadır.

Devamında geçen "Reisle girdi kol kola" dizesindeki "Reis" kelimesi de dilimizde Başkan sözcüğünün karşılığı olarak geçmektedir. Burada bu kelimenin temsil ettiği metaforik kullanıma bakacak olursak; öncelikle reis'in Recep Tayyip Erdoğan'ı nitelediği açıkça anlaşılmaktadır. Ayrıca bu ifadeyle, partinin gündeminde olan Başkanlık sistemine geçişin de bir yerde zihinlere ekilmesinin yapıldığı anlaşılmaktadır. Tıpkı Gerbner'in ekme ya da yetiştirme diye bilinen kuramında da bahsettiği gibi, yetiştirme ya da ekme; kişinin çok uzun bir süre aynı mesaja maruz kalması sonucu oluşmaktadır. Böylece istenen yönde davranış daha kolay başlatılabilmektedir. Dolayısıyla buradaki kullanımının da doğrudan algı yönetimine yönelik olduğu görülmektedir.

"Bağrına bastı herkesi" Dilimizde özellikle anaç bir tabir olarak sıkça kullanılan bu deyim, anayla özdeşleştirilmesinden ötürü karşılıksız ve sonsuz bir sevgiyi ifade etmektedir. Buradaki metaforik kullanımında ise birlik ve beraberlik çağrışımı yapılmakta ve bunun teminatı ve adresi olarak da Davutoğlu ve AK Parti işaret edilmektedir.

Söz konusu şarkıda son olarak dikkati çeken ve AK Parti'nin neredeyse tüm seçim şarkılarında kullandığı "Yeni Türkiye" metaforunun bu şarkıda, "Yeni Türkiye'nin sesi" şeklinde kullanıldığı görülmektedir. Burada da hem "yeni" hem de "ses" in metaforik yapıda kullanıldığı anlaşılmaktadır. Öncelikle metaforik yapıda en çok

kullanılan zıtlıklardan bir yenisinin de burada “yeni” kelimesi üzerinden kullanıldığı görülmektedir. Eskinin karşıtı anlamında kullanılan yeni kelimesinin burada; değişimi, dönüşümü ve farklı anlayışı karşılamak için kullanıldığı görülmektedir. Ses kelimesi de yine burada bilindik düz anlamıyla değil; Yeni Türkiye’nin mimarı, adresi ve partisinin AK Parti olduğunu anlatmak için kullanılmaktadır. Öyle ki 2015 seçim şarkılarında çoğunlukla kullanılan bu ifadeyi, “Bize Her Yer Türkiye” şarkısında da “Ben Türkiye’yim büyük Türkiye, Ben Türkiye’yim yeni Türkiye, Biz Türkiye’yiz yeni Türkiye” dizelerinde görmekteyiz.

AK Parti’nin 2015 seçim şarkılarından bir diğeri de Alper Kış’a ait “Haydi Bismillah” şarkısıdır. Bu şarkıda sıkça geçen “Aşk ile çıktık yola” dizisinde kullanılan “Aşk” kelimesi de burada sevgili ya da aşık olmak anlamında değil; bir şeyi yapmak için büyük bir istek duymak, coşmak, coşkunluk göstermek anlamlarına gelen bir yapıda metafor olarak kullanılmıştır. “Yol” sözcüğü de; karada, havada, suda bir yerden bir yere gitmek için aşılacak uzaklık, mesafe olarak bilinen düz anlamının dışında; hizmet ve iş anlamında sonu olmayan bir durumu anlatmak için yine metafor olarak kullanılmıştır.

Bir diğer metaforik yapının kullanıldığı “Yenilendik tazelandık” cümlesinde geçen “taze” kelimesi de bilindiği üzere düz anlamda; “bozulmamış” demektir. Nitekim “yeni” de yine eskinin karşıtı olarak kullanılır ve o da yıpranmamış taze olarak da kullanılır. Buna göre, “yeni” ve “taze” kelimeleri bir nesne ifadesi olduğu halde; burada metaforik kullanımda; kadro, anlayış ve plan- program anlamında kullanılmıştır.

“Yürünecek yolumuz var.” Burada da “yol” ve “yürümek” kelimeleri düz anlamlarından uzaklaşarak; yapılacak işleri ve hizmetleri anlatmak için metaforik formda kullanılmıştır. Nitekim devamında geçen “Hep beraber yürüyelim” cümlesinde de, yine “birlikte yürümek” ifadesi, metaforik yapıda kullanılmış olup; AK Parti’de birlik olmayı, tüm Türkiye’yi kucakladıklarını ve bu anlamda tüm Türkiye’nin desteğini hedeflediklerini, bunun için de sandıklarda AK Parti’yi seçmeyi işaret etmektedir.

Son olarak “Baştanbaşa izimiz var” cümlesinde de yine çok bilindik bir deyim olan “bir baştan bir başa” ifadesi, aslında Doğu’dan Batı’ya Türkiye’yi anlatmaktadır. “İz” kelimesi ise; düz anlamda bir şeyin geçtiği veya daha önceden bulunduğu yerde bıraktığı belirti, nişan, alâmet, emare anlamında kullanılmaktadır. Burada ise AK Parti iktidarı döneminde yapılan hizmetleri ve bu hizmetlerin bölge ayrımı olmadan ülkenin her tarafında gerçekleştirildiğini anlatmak için metafor olarak kullanılmıştır.

Daha önceden de belirtildiği gibi, AK Parti’nin bir yerde misyonunu temsil eden “Yeni Türkiye” ifadesinin, doğrudan şarkı sözü olarak kullanıldığı bir diğer seçim şarkısı da yine Alper Kış’ın “Ak Yürekler (Yeni Türkiye)” adlı bestesidir. Ancak burada da birlik ve beraberliği çağrıştıran metaforik anlatımdan ziyade düz anlatım tercih edilmiştir.

Örneğin; “Sevginin kardeşliğin teminatıyız, Milletın memleketin hizmetkârıyız, Hak yolundan dönmeyiz hakka aşığız, Tek vatan tek bayrak tek millet için” sözleriyle; doğrudan AK Parti’nin misyonu özetlenmektedir. Şarkı, “Ak yürekler ak ak yürekler, Yeni Türkiye yeni hedefler” dizisiyle devam etmektedir.

Daha önceki kullanımlarında da belirttiğimiz gibi “Ak”; doğrudan AK Partiyi işaret etmektedir. Ancak burada metafor olarak da “Ak” kelimesi, kalp ve gönül yerine kullanılan yürek kelimesiyle birlikte; saflığı, temizliği, dürüstlüğü ve güveni anlatmaktadır.

AK Parti'nin 2015 genel seçimlerinde kullandığı seçim şarkılarının sonuncusu Özhan Eren ve Erhan Güler'ün "Yakın Işıkları" adlı bestesidir. Burada da; "Ne dağlardan aştık biz umut doluyduk her an, Ne yollardan geçtik biz yılmadan yorulmadan" dizelerinde "dağ" ve "yol" metaforuyla; AK Parti'nin kuruluşundan bugüne yaşadığı zamanı, zorluğu mücadeleyi, emeği, cesareti ve sonunda da ulaştığı başarısı anlatılmaktadır. Böylece AK Parti'nin ne denli güçlü ve sağlam bir parti olduğu yine özellikle dağ'ın temsil ettiği düz anlamla vurgulanmaktadır.

"Gün bugündür kardeşler yeniden koşmak için" Burada da "koşmak" kelimesi; AK Parti'yi seçimlerden zaferle çıkarmayı ve kaldığı yerden hizmetlerine devam ettirmeyi sağlamak için "evet" oyu vermenin metaforu olarak kullanılmıştır. Nitekim gün bugündür kardeşler ifadesindeki "gün bugündür" seçim zamanını; "kardeş" de seçmenin metaforudur. İnsana en yakın varlıklardan biri olan kardeş ifadesinin burada seçilmesi, Parti'nin seçmenle kurduğu yakınlığı, bağlılığı ve onlara verdiği değeri belirlemek için kullanılmıştır.

Son olarak "Haydi haydi haydi yakın ışıkları yeni Türkiye için" cümlesinde de "ışık" metaforuyla AK Parti anlatılmaktadır. Öyle ki parti sembolü olan yanan ampul de bu kullanımla doğrudan çağrıştırılmaktadır. "Yakın ışıkları" hem AK Partiye oy vermek hem de karanlığı sonlandırmak aydınlığa geçişi sağlamak anlamlarında yeni bir başlangıcın metaforu olarak kullanılmıştır.

SONUÇ

Günlük yaşantımızda, gerek konuşma gerek yazım dilinde sözcükleri gerçek anlamlarıyla kullanmak yerine çoğunlukla mecaz kullanmayı tercih ederiz. Elbette bunda dilin canlı oluşu ve geçmişten itibaren pek çok unsurdan etkilenmiş olmasının yanı sıra; toplumun dilin kullanımına ilişkin karakteristik özelliklerinin de etkisi bulunmaktadır. Öyle ki, bir toplumun kültürel özellikleri, aynı zamanda o topluma ilişkin ortak yapıları da üretmektedir. Bunların dile yansımasıyla da o ortak yapılar toplumun algılar evrenine dâhil olmaktadır. Böylece dilde yeni bir anlam evreni ve yapısal açılımlar oluşmaktadır. Bu nedenledir ki, bünyesinde metaforik yapı bulunan cümleler, farklı kültürel yapıdaki insanlara çok farklı anlam özellikleri taşıyabilmektedir.

Genellikle edebiyat ve sanat dallarında soyut düşünceyi anlatmada sıkça kullanılan metaforlar, böylece karşı tarafın zihninde farklı imgelemelere ve farklı düşünme biçimlerine yol açmaktadır. Bu nedenledir ki metaforlar aslında düşüncenin doğrudan birer ürünüdürler. Dolayısıyla sadece bir söz söyleme sanatı olmanın ötesinde, bilgiye ve geleceğe yönelik gerçeklikleri ve tasavvurları kavramada ya da var olanları anlamlandırmada büyük rol oynamaktadırlar. Çok çeşitli alanlarda kullanımlarına tanık olduğumuz metaforlar, şüphesiz ki müzik sanatının da önemli unsurlarından biridir. Bu anlamda AK Parti'nin 2015 yılı genel seçimlerinde kullandığı seçim

şarkılarının tümünde metaforun kullanıldığını söyleyebilmek mümkündür. AK Parti'nin vizyon ve misyonu doğrultusunda bestelendikleri dikkati çeken şarkılarda, özellikle de milli birlik ve beraberlik temalı metaforların daha belirgin kullanıldığı görülmektedir. Böylece seçmenin zihninde dini, tarihi ve kültürel pek çok çağrışım yapıldığı, bilgi aktarımında bulunduğu ve zihinlerde yeni algı haritaları oluşturulmaya çalışıldığı anlaşılmaktadır. Bu şekilde seçmenin gelecekteki tercihinine ilişkin yeni anlam çerçeveleri de inşa edilmiş olmaktadır. Bunlar üzerinden ulaşılmak istenen amaç ise çok açık bir şekilde, var olan AK Parti seçmenini kenetlemek ve yeni kitleleri kazanabilmektir.

Diğer taraftan metaforun yapı ve özelliğine ilişkin kavramsal bölümde üzerinde durulan unsurların pek çoğunun söz konusu çözümlemede de görüldüğünü söyleyebilmek mümkündür. Örneğin, zıtlıklardan yararlanma, soyut ifadeleri nesnelere ya da kişiler üzerinden somutlaştırma, matematiksel metaforlar gibi. Diğer taraftan tüm şarkılarda "Yeni Türkiye" ifadesine ilişkin yoğun bir metafor kullanımı da dikkati çekmektedir. Özellikle de Uğur Işılak'ın bestelediği şarkılarda; partinin seçmenine yönelik bir manifesto gibi sözlerin yer aldığı ve "söyle var mısın?" nakaratlarıyla da; AK Parti için birliğin, beraberliğin ve bağlılığın öneminin vurgulandığı görülmektedir.

KAYNAKÇA

- Bülbül, M. (2005). *İmgesel İletişim*. Konya: Çizgi Kitabevi.
- Demirci, K. (2016). "Metafor: Bir Anlatım ve Üretim Mekanizması". *Dil Bilimleri Kültür ve Edebiyat*. Pamukkale Üniversitesi: Padam Yayınları: 330-343
- Dönmez, Banu M. ve Karaburun, D. (2013). "Türk Halk Müziği Sözlerinde Metaforik Anlatım Geleneği" *Turkish Studies*. 8(4): 1081-1097
- Draaisma, D. (2007). *Bellek Metaforları*. Çev., Gürol Koca. İstanbul: Metis Yayınları.
- Guiraud, P. (1999). *Dilbilim Anlambilim*. Çev., Berke Vardar. İstanbul: Multilingual.
- Kılıç, V. (2009). *Anlambilime Giriş*. İstanbul: Papatya Yayınları.
- Kittay, E. F. (1989). *Metaphor*. Clarendon Press Oxford.
- Lakoff, G. ve Johnson, M. (2005). *Metaforlar Hayat, Anlam ve Dil*. Çev., Gökhan Yavuz Demir. İstanbul: Paradigma Yayınları.
- Stern, J. (2008). "Metaphor, Semantics and Context", Ed., By Gibbs Raymond W., *Metaphor and Thought*, UK: Cambridge University Press: 262-280
- Tanyıldızı, N. İ. (2012). "Siyasal İletişimde Müzik Kullanımı: 2011 Genel Seçim Şarkılarının Seçmene Etkisi" *Selçuk İletişim*., 7 (2):.97-110
- Wilson, J. (2002). *Dil, Anlam ve Doğruluk*. Çev., İbrahim Emiroğlu ve Abdullatif Tüzer. Ankara: Ankara Okulu Yayınları.
- Ziss, A. (1984). *Eстетik, Gerçekliği Sanatsal Özümünün Bilimi*. Çev., Yakup Şahan, İstanbul: De Yayınevi.